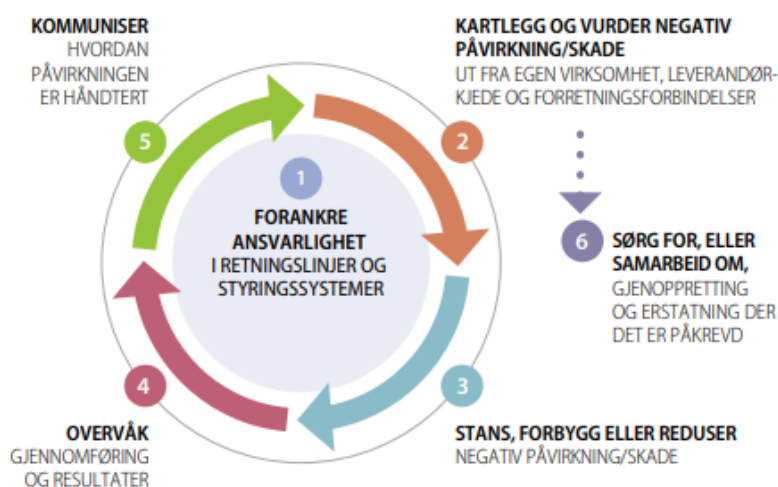

REDEGJØRELSE FOR FJELLINJENS ARBEID MED AKTSOMHETSVURDERINGER

Det vises til lov av 18. juni 2021 nr. 99 (åpenhetsloven) der formålet er å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, samt sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

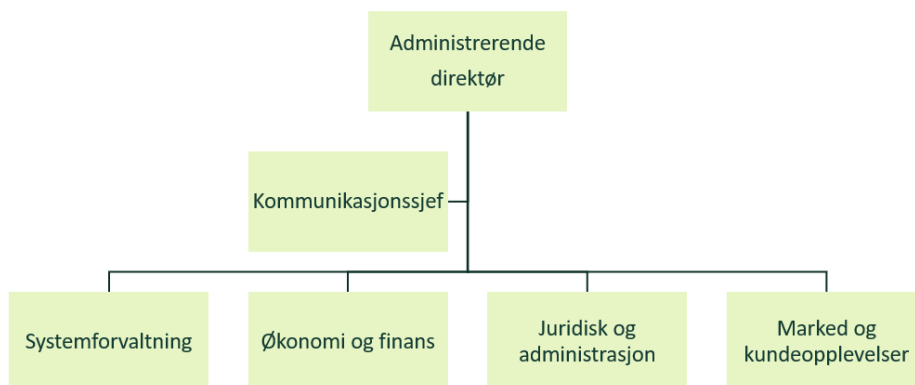
Loven pålegger Fjellinjen å utføre aktsomhetsvurderinger og redegjøre for funn i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Aktsomhetsvurderingene utføres i egen bedrift, leverandørkjeden eller andre forretningsforbindelser. Denne redegjørelsen omfatter regnskapsåret 2024. Redegjørelsen vil bli oppdatert og offentliggjort iht. Åpenhetsloven innen 30. juni hvert år, og ellers ved vesentlige endringer i Fjellinjens risikovurderinger.

Figur: OECDs aktsomhetsmodell fra Norges kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv

OM FJELLINJEN

Fjellinjen AS er et regionalt bompengeselskap, organisert som et aksjeselskap. Selskapet er eid av Oslo kommune (60 prosent) og Akershusfylkeskommune (40 prosent). Fjellinjen registrerer omkring 32 millioner passeringer i måneden og har ansvaret for drift og utvikling av utstyr og programvare i 83 bomstasjoner i og rundt Oslo. Sentrale arbeidsoppgaver er innkreving og administrasjon av bompengemidler og låneopptak. Fjellinjen hadde 32 ansatte fordelt på 4 avdelinger per 31.12.2024.

FORANKRE ANSVARLIGHET

Alle avdelinger i Fjellinjen er berørt av arbeidet med Åpenhetsloven. Utgangspunktet for aktsomhetsvurderingene er Fjellinjens interne virksomhet og leverandørkjede. Avdeling økonomi og finans er ansvarlig for organisering og utførelse av aktsomhetsvurderingene, og interne og eksterne interessenter er involvert der det er hensiktsmessig.

Krav til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår:

Krav til menneskerettigheter er forankret i Fjellinjens strategiplan vedtatt av styret, og integrert i selskapets innkjøpstrategi, bærekraftstrategi og retningslinjer for etisk og bærekraftig forvaltning. Oppfølging av disse er integrert i selskapets prosesser.

Fjellinjens egen virksomhet:

Fjellinjens etiske retningslinjer omhandler bestikkelser, korrupsjon, habilitet og relasjoner til leverandører samt mulighet for varsling og krav til åpenhet som gjelder for alle ansatte i selskapet. De ansattes rettigheter er forankret i tariffavtale, selskapet styrende dokumenter inkludert policy for organisasjon, personal- og lederhåndbøker og prosess for oppfølging av arbeidsmiljø.

Leverandørkjeder:

Fjellinjen krever at leverandørkjeden etterlever Oslomodellen. Oslomodellen er Oslo kommunes modell for seriøse anskaffelser, og stiller konkrete krav til leverandører og underleverandører for å sikre anstendige arbeidsforhold, etterlevelse av menneskerettigheter samt motvirke arbeidslivskriminalitet. Modellen innebærer blant annet krav til lønns- og arbeidsvilkår, bruk av faste ansettelser, begrensninger på antall ledd i leverandørkjeden og krav om dokumentasjon i hele kontraktsperioden. Fjellinjen benytter Oslomodellen som et verktøy for å sikre ansvarlighet i leverandørkjeden. Brudd på bestemmelsene gir Fjellinjen rett til å sanksjonere og eventuelt heve avtalen. Seriøsitetsbestemmelsene legges ved alle relevante kontrakter.

Fjellinjens prosesser for anskaffelser, samfunnsansvar og lønns- og arbeidsvilkår sørger for at krav til grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsvilkår blir implementert. Prosess for kontraktsoppfølging, samfunnsansvar og lønns- og arbeidsvilkår ivaretar at kravene blir fulgt opp i kontraktsperioden.

KARTLEGG OG VURDER NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

Fjellinjen kartlegger negativ påvirkning knyttet til vår drift, både internt og eksternt.

Internt

Brudd på rettigheter relatert til arbeidsforhold kartlegges internt i bedriften gjennom anonyme medarbeiderundersøkelser, rapporteringer på brudd på Arbeidsmiljøloven¹. varslingskanal. Fjellinjen

¹ Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

har også en varslingskanal på Fjellinjen.no. Her kan både ansatte og eksterne varsle, og dette kan gjøres anonymt om ønskelig.

Eksternt

Fjellinjen har i dag omtrent 100 leverandører. Majoriteten av kontraktene som er vesentlige i omfang faller inn under kategorien IT-tjenester. Det arbeides aktivt med å forsikre oss om at de varer og tjenester som kjøpes, er i tråd med Fjellinjens seriøsitetsbestemmelser. Arbeidet med aktsomhetsvurderingene i leverandørkjeden er inndelt i faser:

1. Overordnet analyse

Fjellinjens innkjøpsportefølje vurderes ut fra sannsynlighet for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår. Høyrisikolisten til direktoratet for forvaltning og økonomistyring danner utgangspunktet for vurderingen, og suppleres med rapporter fra eksterne kilder. Analysen viser typer av risikoer knyttet til bransjer, geografisk område, spesifikke produkter/råvarer og virksomheter. Leverandører/kategorier med identifisert forhøyet risiko for brudd på rettigheter blir satt på Fjellinjens interne høyrisikoliste.

Kartlegging av nye anskaffelser/kategorier skjer løpende og blir ivaretatt gjennom Fjellinjens prosess for anskaffelser, samfunnsansvar samt lønns- og arbeidsvilkår.

2. Håndtering av høyrisikoliste

Basert på overordnet analyse beskrevet i foregående punkt, vurderes følgende kategorier som høyrisiko:

- IKT-produkter, spesielt knyttet til bomstasjonene
- bygg- og elektrikertjenester
- servering/catering
- renhold

Eksempler på generelle og kjente risikoer knyttet til noen av disse kategoriene er:

- barnearbeid
- tvangsarbeid
- manglende fagforeningsfrihet
- diskriminering
- dårlige lønninger
- utnyttelse av migrantarbeidere
- landovertakelse
- bruk av helseskadelige kjemikalier og sprøytemidler

3. Utvalg

For å håndtere og redusere risikoene forbundet med kategoriene på høyrisikolisten stilles det krav til leverandørene ved anskaffelser. Det foretas et utvalg av hvilke leverandører på høyrisikolisten som blir fulgt opp videre. Utvalget ser på hvilken type risiko som er relevant for den enkelte leverandør, og omfanget av Fjellinjens anskaffelse, kapasitet til oppfølging, omsetning hos den aktuelle leverandør samt hvilken påvirkningsmakt Fjellinjen anses å ha.

Fjellinjen har valgt å følge opp IKT-produkter som brukes som reservedeler til bomstasjonene. Fjellinjens leverandør av IT-utstyr (PC, skjerm og mobiltelefoni) gjennomfører egne aktsomhetsvurderinger og har gjennomført egnede tiltak for å håndtere risikoer for negative konsekvenser og faktiske negative konsekvenser i leverandørkjeden. Kategoriene renhold og servering er ikke fulgt opp videre, da disse kategoriene har blitt kontrollert tidligere, og Fjellinjen har vurdert at det ikke foreligger noen ny risiko som tilsier at en ny kontroll må gjennomføres. Disse kategoriene følges opp etter forskriftene² om lønns- og arbeidsvilkår. Dette gjelder også bygg- og elektrikertjenester.

4. Risikovurdering

For kartlegging og risikovurdering av den utvalgte kategorien innhentes det utfylt egenrapporteringsskjema fra leverandøren i den nevnte kategorien. Egenrapporteringen suppleres med rapporter fra eksterne kilder og danner til sammen grunnlaget for risikovurderingene.

Risikovurderingen vektlegger følgende faktorer:

- skala (hvor alvorlig konsekvensen av risikoen er)
- omfanget (antall berørte individer)
- om det er risikoer av irreversibel karakter (muligheten for å gjenopprette situasjonen og kompensere de berørte).
- Fjellinjens type ansvarsforhold (på hvilken måte Fjellinjen er involvert i påvirkningen)
- Fjellinjens påvirkningsmakt
- spesielt utsatte grupper som barn, kvinner, etniske grupper eller urfolk

Resultatet av risikovurderingen benyttes videre for å avgjøre hvilke oppfølgingstiltak som tas i bruk.

STANS, FOREBYGG ELLER REDUSER

Basert på kartleggingen, alvorlighetsgrad av risikoer, og tilgjengelige ressurser fastsettes oppfølgingstiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning.

Interne funn

Det er ikke avdekket brudd eller avvik på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsvilkår internt i Fjellinjens virksomhet. I 2024 ble det etablert et arbeidsmiljøutvalg (AMU).

² Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter samt forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Utvalget har avholdt fire møter i løpet av året, og det er ikke rapportert om noen brudd på anstendige arbeidsvilkår i denne perioden.

Eksterne funn

Fjellinjen har så langt ikke identifisert brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Det er imidlertid fortsatt mangler i informasjonsgrunnlaget for reservedeler for bomstasjoner for å kunne fullføre aktsomhetsvurderingene for denne kategorien. Arbeidet har vist seg å være mer tidkrevende enn forventet, blant annet fordi nødvendig dokumentasjon fra leverandører har vært utilgjengelig eller ufullstendig.

Til tross for at volumet innenfor denne kategorien er lavt, vil Fjellinjen likevel videreføre kartleggingsarbeidet i 2025 for å sikre at aktsomhetsvurderingene gjennomføres i tråd med kravene i Åpenhetsloven.

Generelle tiltak

Fjellinjen har implementert eller planlegger å gjennomføre følgende tiltak for å redusere risikoen for brudd på grunnleggende menneskerettigheter:

- Oppfølging av kontraktskrav gjennom kontraktsperioden. Forventet resultat: gi økt etterlevelse av etiske og sosiale krav i leverandørkjeden, samt en redusert risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.
- Vurdere samarbeid om aktsomhetsvurderinger med andre bompengeselskaper for kategorier som er bransjespesifikke for bompengeselskapene. Forventet resultat: styrket påvirkningskraft overfor leverandører og en mer effektiv informasjonsdeling.
- Fjellinjen har opprettet et arbeidsmiljøutvalg (AMU), som nå avholder møter jevnlig. Forventet resultat: økt involvering av ansatte vil forbedre identifisering av forbedringspunkter i arbeidsmiljøet.
- Det er etablert og implementert en policy for helse, miljø og sikkerhet (HMS) som fastsetter prinsipper og mål for selskapets arbeid på området. Forventet resultat: bedre risikohåndtering og tryggere arbeidsmiljø.
- Kartlegging av IKT-produkter som benyttes som reservedeler til bomstasjonene ble igangsatt 2024, og arbeidet videreføres i 2025. Forventet resultat: bedre oversikt over mulige risikoer i leverandørkjeden, og bedre grunnlag for å rette opp eventuelle brudd på grunnleggende menneskerettigheter i tillegg til å stille hensiktsmessige krav i fremtidige anskaffelser.
- Videreutvikle gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer, herunder vurdere relevante verktøy som kan støtte prosessen. Forventet resultat: mer strukturerte og dokumenterte aktsomhetsvurderinger, som gir bedre grunnlag for å identifisere og prioritere risikoer i leverandørkjeden.

OVERVÅKNING

Aktsomhetsvurderingene er dynamiske, analysene og risikovurderingene evalueres minst en gang i året og ellers ved større endringer som kan ha påvirkning for resultatet av aktsomhetsvurderingene. I tillegg til dette følges leverandører opp på lønns- og arbeidsvilkår for de kontraktene som omfattes

av dette regelverket. Videre skjer systematisk oppfølging av leverandørene som også omfatter samfunnsansvar gjennom våre prosesser for kontraktsoppfølging.

KOMMUNISER

Redegjørelsen oppdateres årlig og publiseres på Fjellinjens nettsider. For henvendelser relatert til denne redegjørelsen og rundt Åpenhetsloven generelt kan allmennheten sende en forespørsel via vår [hjemmeside](#).

SØRG FOR, ELLER SAMARBEID OM, GJENOPPRETTING

Ved vesentlige brudd på rettigheter skal det utarbeides en handlingsplan som Fjellinjen vil følge opp. Hvis det er mulig og hensiktsmessig, ønsker Fjellinjen å involvere de berørte av bruddet, enten direkte eller via fagforeningsrepresentant. Hvis planen ikke er tilfredsstillende eller tiltakene ikke utbedres som planlagt, vil det vurderes sanksjoner eller heving av kontrakten. Per i dag har Fjellinjen ikke oppdaget noen vesentlige brudd på rettigheter i leverandørkjeden eller internt i bedriften som Fjellinjen har forårsaket eller direkte bidratt til.

Styret i Fjellinjen AS

Cato Hellesjø
Styrets leder

Oliver Siem

Synne Hombles

Tim A. Holmvik

Inger Lise Egeland

Ole Christian Frantzvåg

Janne Oddaker

Dokumentet er signert elektronisk